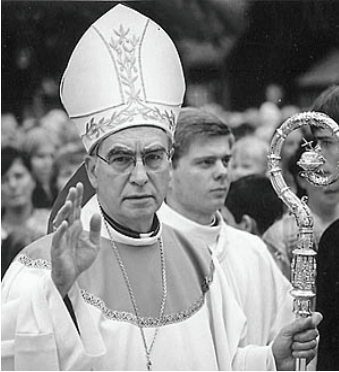

JUBILIEJUS PASITINKANT

Visos seminarijos bendruomenės vardu sveikiname mūsų kardinolą A. J. Bačkį su vyskupystės dvidešimtmečiu ir dėkojame Dievui už Jo tarnystę. Linkime ir toliau uoliai rūpintis savo ganomųjų išganymu bei meldžiame Jam Dievo palaimos ir Mergelės Marijos globos. Džiaugiamės turėdami progą išspausdinti keletą Eminencijos žodžių, skirtų ir „Teesie“ laikraščiuo skaitytojams.

Nors buvote vyskupu konsekruotas 1988 spalio 4 dieną ypatingos asmenybės Dievo tarno popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo, kaip ganytoją Lietuvoje Jus sutikome 1992 m. kovo 3 dieną. Kaip Jūs vertinate savo paskyrimą šioms pareigoms ir koks Jūsų įspūdis atvykus po tiek metų į Lietuvą, į Vilniaus katedrą?

Išvalgios Dievo Apvaizdos paruoštu keliu, tėvelių dėka, Lietuva man buvo brangi nuo pat jaunystės. Dirbant Vatikane, dar iki konsekravimo vyskupu, teko susitikti ir artimai bendrauti su Lietuvos vyskupais, su kai kuriais kunigais. Jų dėka galėjau susipažinti su Bažnyčios padėtimi Lietuvoje, tame tarpe ir Vilniaus arkivyskupijoje, kur Šventojo Sosto paskirtas vyskupas Julijonas Steponavičius, negalėjo eiti savo pareigų.

Padrąsintas Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II pasitikėjimo, paskyrimą tapti Vilniaus ganytoju, priėmiau kaip iššūkį. Lietuva išgyvenusi ilgus spaudos metus buvo dvasiškai nuvargusi ir neturtinga. Šventasis Tėvas patikėjo man Dievo Tautą sunkiu metu: teko daug dalykų pradėti iš naujo, kai ką prikelti iš griuvusių ir tiesiogine, ir dvasine prasme.

Manęs laukė ne žmogaus jėgomis įveikiamas uždavinys, todėl iš pat pradžių viską sudėjau į Gailingumo Motinos rankas ir meldžiau palaimintojo vyskupo Jurgio Matulaičio užtarimo.

Vilniaus vyskupo sostas visais laikais buvo neramus ir pilnas įtampų, apie tai ypač byloja palaimintojo ark. Jurgio Matulaičio ganytojiškas laikotarpis. Kaip Jūs vertinate Vilniaus vyskupo pareigybę, kokie Vilniaus arkivyskupijos išskirtinimai lyginant ją su kitomis? Ar esama šiam laikmečiui būdingų sunkumų?

Nuo seno Vilnius buvo daugiaspalvis miestas. Būtent iš čia kyla ir jo grožis, o drauge ir sunkumas suburti vieningą bendruomenę. Susimaišę gyvena daugybė tautų: lietuviai, lenkai, gudai, rusai, žydai. Visi jie gyvena viename mieste, tačiau yra prisirišę prie savo kultūros ir tradicijų. Labai apsunkina pastoraciją dvikalbės parapijos, kurių Vilniaus arkivyskupijoje yra nemažai.

Be to, Vilnius – didmiestis, kuriame gyvena labiausiai sekularizuota visuomenės dalis. Visuose dideliuose miestuose susiduriame su sunkumu suburti bendruomenę. Ji tarsi prasiskiedžia, yra apsupta liberalios ir net priešiškos tikėjimui aplinkos, iš kurios patiria labai didelį spaudimą. Gyvos bendruomenės

yra tarsi kibirkštys, tarsi žarijos, kurios padeda palaikyti tikėjimą ir jį įžiebtį vis naujuose nariuose.

Šis laikmetis yra labai ypatingas. Viena vertus ateistinės spaudos metais daugelio Bažnyčios narių sunaikintos tikėjimo šaknys. Yra likę tik išorinės tradicijos, sinkretinis įvairių religijų ir dvasingumo mišinys, kuris labai apsunkina tikro, gyvo ir veiksmingo tikėjimo suvešėjimą. Antra vertus, yra didelis dvasinio gyvenimo troškulys, kuris juntamas ypač jaunų žmonių tarpe. Šeimoje negavę tikėjimo pradmenų, arba net ir patyrę didelių sunkumų - išsiskyrusių šeimų, alkoholio ir narkotikų sugriautų šeimų vaikai - ieško ne formalaus tikėjimo, bet gyvo, autentiško susitikimo su Kristumi, kuris perkeistų jų gyvenimą, atneštų vilties ir padėtų išsipareigoti jų pašaukimo kelyje.

Kita vertus neramumai bei sunkumai atskleidė ir Jurgio Matulaičio dorybes. Jūs taip pat esate nudirbęs nemažai arkivyskupijos labai karitatyvinių darbų, susijusių su kalinais, neigaliesiais ir vargšais. Papasakokite apie tai. Kokie su tuo susiję jūsų ateities planai?

Sovietų laikais Bažnyčia galėjo tik teikti religinio kulto apeigas, ir tai ne visiems norintiems. Katechizacija vyko slapta ir tik nedaugelio nepabūgusių ir pasiaukojusių asmenų dėka. Bažnyčios karitatyvinė veikla buvo neįmanoma. Nors ir čia atsirado vienas kitas kunigas, ar slaptos seserys, kurios surasdavo būdų padėti į vargą patekusiems žmonėms, tačiau platesniu mastu oficialiai rūpestį žmonėmis buvo perėmusi valdžia. Atvykęs į Lietuvą, pirmiausiai ir norėjau parodyti, kad Bažnyčia nėra vien tik Sakramentų teikėja, bet ji privalo liudyti savo tikėjimą artimo meilės darbais. Norėdamas paliudyti Bažnyčios meilę ir rūpestį žmonėmis, ypač tais, kurie yra patekę į vargą, jau pirmiausiai savo tarnystės Vilniuje metais įkūriau Betanijos valgyklą, kurioje iki šiol maitinama alkanuosius. Paprašiau Motinos Teresės atsiųsti į Lietuvą Meilės Misionieres, kad jos rūpintųsi mūsų vargšais. Suorganizuotas Caritas pamažu pasklido po parapijas, bandydamas vietoje mobilizuoti jėgas ir padėti vieni kitiems, ypač labiausiai stokojančioms. Vėliau įkūrėme nakvynės namus, kurie priglaudžia benamius, ypač žiemą, kai lauke toks šaltis. Motinos ir vaiko globos namai atsirado, kad padėtų moterims apsispręsti gimdyti vaikelį, nors jos yra paliktos vienos, ar išvartytos iš namų ir visokeriopai joms padėti užsikabinti už gyvenimo, išmokti amato, susirasti darbą. Jean Vanie paragintas, įkūriau pirmąsias Tikėjimo ir Šviesos bendruomenes, kurios globoja neįgaliuosius ir jų šeimas.

Mano didžiausias troškimas, kad kiekvienoje parapijoje bendruomenė degtų meile mažutėliams, vargšams, ligoniams, vienišiesiems ir apleistiems. Pasaulis įtikės tik tuomet, kai mes, krikščionys imsime mylėti konkrečią meilę, konkrečiais meilės darbais liudysime savąjį tikėjimą.

Kaip tik tam mus ir ragina Šventasis tėvas Benediktas XVI savo enciklikoje Deus Caritas est. Jis rašo: *“Karitatyvinė veikla neturi tapti socialine veikla, bet tikinčio krikščionio, bendruomenės meilės artimui išraiška”*.

Neapleidžiate ir klierikų, Jūsų rūpesčiu pastatyta Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija, mielai kviečiatės klierikus į Kuriją ir pats lankote seminariją. Pasidalinkite mintimis, kokius klierikus norėtumėte matyti, kokių kunigų tikėtės, kaip vertinate sparčiai mažėjančius pašaukimus į kunigystę?

Vilniaus kunigų seminarijos atkūrimas 1993 metais ir Šv. Juozapo seminarijos pastatymas kilo iš mano rūpesčio ir noro parengti kunigus Vatikano II dvasioje. Popiežius Jonas Paulius II mane palaikė ir padaršino. Tai dariau kupinas vilties dėl ateities, kad Viešpats nepalikus siuntęs darbininkų į savo pjtūtį. Ir šiandien aš pasitikiu Viešpaties darbu.

Ko trokštu? Kad jaunuoliai išgirstų šį Dievo kvietimą ir dosniai į jį atsilieptų. Aš trokštu šventų kunigų. Ne daugybė vidutinių kunigų įkurs Dievo karalystę žemėje, bet nedidelis būrelis šventų, uolių, Dievo meile degančių ir Dievo Dvasiai leidžiančių per juos veikti kunigų. Aš trokštu ir laukiu kunigų jautrių žmogaus vargū, trokštu dvasios tėvų, kurie išdrįstų eiti ieškoti ir parsivesti paklydusius, pavargusius, nusivylusius ar neradusius kelio į Tėvo namus.

Iš kunigų laukiu vienybės, pasitikėjimo vienas kitu, kuris įmanomas tik gilaus tikėjimo Kristumi pagrindu. Trokštu, kad mano kunigai, išėję iš seminarijos nepaliktu dvasinio gyvenimo - brevijoriaus maldos, rožinio, rekolekcijų, adoracijos - tai priemonės, kurių dėka kunigas gali būti Kristaus artumoje ir drauge laimingas kunigas. Laukiu, kad jie puoselėtų gražius ir draugiškus tarpusavio santykius, kad būtų *vienos širdies ir vienos sielos*, kad patys imtųsi iniciatyvos susiburti į kunigų judėjimą, kuris palaikytų juos, padėtų augti Dievo ir žmonių meilėje. Trokštu, kad jie padėtų vienas kitam, o ne apkalbinėtų ir kritikuotų, kad pasidalintų sielovadiniais rūpesčiais, kad kartu pasimelstų, pavalgytų, pabūtų.

Galbūt jums atrodo, kad tai yra nerealūs lūkesčiai, tačiau aš esu tikras, kad viskas įmanoma tiems, kurie tiki ir pasitiki Dievu. Todėl ir išjudinau maldos už kunigus judėjimą, kuris jau dabar, lyg mažos kibirkštys plinta po mūsų arkivyskupijos parapijas. Vis daugiau ir daugiau žmonių įsisiūnija kunigus ir savo malda prašo Viešpaties jiems pagalbos.

Esu tikras, kad šiandien matome tam tikrą Bažnyčios apsilvymą. *„Nieko nėra paslėpto, kas nebus atidengta”* - sako Viešpats. Todėl nereikia bijoti kai kurių kunigų krizių, suklupimų, net pasitraukimo atvejų. Reikia už juos nepalauti melstis ir prašyti jiems Gailestingumo Dievo pagalbos. O ištikimiesiems, linkiu dar labiau išsiskirti Kristaus meilėje ir su Juo tapti neįveikiamais jokių krizių.

Esate atviras Dievo Gailestingumo kultui, pasikvietėte Gailestingumo brolių bendruomenę, rūpinotės Gailestingumo šventovės sutvarkymu, paveiklo pagerbimu bei šv. sesers Faustinos namelio sutvarkymu. Kaip Jus patraukė ši Dievo žinia, kuo ji brangi Jums?

Prie Dievo Gailestingumo slėpinio ėjau palengva. Mane labai užkabino popiežiaus Jono Pauliaus II enciklika *Dives in Misericordiae*,

kurioje Šventasis Tėvas nurodė Bažnyčios misiją – būti gailestingumo tarnaitė.

Vėliau dalyvavau sesers Faustinos kanonizacijos iškilmėse ir Lagewniki šventovės Krokuvoje konsekracijoje. Jutau pareigą ką nors padaryti ir Vilniuje, iš kur pradėjo skliti Dievo Gailestingumo žinia.

Suvokiau, kad tai nėra vien kultas, paveiklo gerbimas, bet kaip sakė Jonas Pauliaus II: *„Dievo Gailestingumas turi paženklinti visą Bažnyčios evangelizacijos misiją trečiajame tūkstantmetyje”*.

Mane sukrėtė mintis, kad visagalys Dievas yra toks gailestingas

mums, nusidėjėliams! Pirmiausiai mokomės suprasti, kad mums patiems labai reikia Dievo Gailestingumo ir mokomės jį priimti, po to turime jį skelbti kitiems, skleisti šią nuostabią žinią, o svarbiausia - būti patiems gailestingiems.

Nuoširdžiai raginu ir jus skleisti Dievo Gailestingumą, kurio taip trūksta mūsų pasauliui.

Jūsų herbą puošia įrašas „Sub tuum praesidium“. Kodėl pasirinkote šį šūkį? Ar patiriate Gailestingumo Motinos užtariamą bei paramą?

Dirbdamas Vatikane dažnai, beveik kasdien aukodavau šv. Mišias „Aušros vartų“ koplyčioje, Šv. Petro bazilikos kriptoje. Mano žvilgsnis dažnai sustodavo prie žodžių *Sub tuum praesidium*, kurie buvo užrašyti ant sienos. Spontaniškai savo vyskupystę pavadžiau Gailestingumo Motinai. Svarbų vaidmenį tame suvaidino ir popiežiaus Jono Pauliaus II nuoširdi meilė ir atsidavimas Marijai.

Neseniai grįžau iš Fatimos šventovės. Būdamas ten giliai širdyje išsirežiau pasiryžimą melstis už kunigus, atgailauti už nusidėjėlius ir pačiam atsiversti.

„Teesie” redakcija

Spalio mėnesį paženkšino dar vienas labai gražus ir prasmingas jubiliejus – vyskupo J.Tunaičio aštuoniasdešimtmetis. Visos seminarijos vardu nuoširdžiai sveikiname mūsų augziliarą ir dėkojame už apsilankymą bei šv. Mišių auką jubiliejaus proga seminarijoje. „Teesie“ redakcija nuoširdžiai dėkoja ir už šiltą bei malonų pokalbį, kurį ir kviečiame pasiskaityti.

Jūsų ekscelencija,

Papasakokite apie savo gimtinę bei vaikystę.

Gimiau 1928-ųjų spalio 25 dieną, toli nuo Vilniaus, Rokiškio rajone (tuo metu apskrityje) Kamajų valsčiuje, Salų parapijoje, Davainiško kaime. Buvau pirmas vaikas, vėliau dar gimė brolis ir sesuo. Tėveliai - katalikai, pakrikštijo Salų bažnytelėje Juozapo vardu; ir tėtis buvo Juozas, mama vardu Marija, tad - beveik šventoji šeimyna. Tėveliai buvo labai pamaldūs: tėtis dažnai giedodavo bažnyčioj prieš šv. Mišias. (Anksčiau prieš šv. Mišias žmonės daug giedodavo, pvz., rožinį ar Marijos valandas. Susirinkdavo ištisi kaimai.) Be to, tėtis buvo kviečiamas giedoti per laidotuves, nes turėjo gerą balsą, buvo giedorių vadovas. Mama irgi buvo giesmininkė. Pamenu kepa blynus ir gieda Marijos valandas prie krosnies. Kai kada abu tėvai susėdę prie stalo kantičkas giedodavo. Tad šeima buvo gražiai pamaldi ir man pasisekė tokiu išaugt.

1934-aisiais per pačias Kalėdas mama mirė. Atsimenu dar kaip atsisveikino: buvau visai mažiukas, gulėjau lovoje, kai tėtis anksti rytą ją išvežė į ligoninę. Po Kalėdų Mišių jau buvo mirus. Tikiu, kad mama danguje, nes buvo labai pamaldi ir paslaugi vargšams. Dėl to ir man jokio liūdesio per Kalėdas nėra. Nuvažiuoju kokį kartą į metus kapų aplankyti. Tenai kartu palaidoti senelė, mama ir tėtis.

Salų miestelis yra saloje, apsuptas ežero. Iš vienos pusės tiltas, iš kitos pylimas, kurį kartais pavasarį apsemdavo. Ežeras mums vaikystėje buvo visokių žaidimų bei meške-rijimo vieta. Bet netrūko ir darbo. Kaime darbai nudirbami talkomis: bulves sodina ar kasa – talkos, linus rauna – talkos, rugius pjauna ar šieną krauna – vėl talkos. Su dainomis ir giesmėmis dirbdavo žmonės. Šeimoje gimiau pirmasis, tad nuo darbo niekad nebuvau atleistas. Jau mažas būdamas akmenis iš dirvos rinkau, avis su karvėmis ganiau, arklus raišiau. Paūgėjęs jau žemės darbus dirbau: reikėjo drapaguot ir akėt, ir art. Teko ir Linus kultū su spragilais ar su technika. Iš tiesų darbo sočiai buvo - nuo ryto iki vakaro. Malkų mes neturėdavome, žabus iš varžytinių aukcione pirkdavome, tai grįžus iš mokyklos dar tekdavo žabų prikapti į pundelius. Miegodavom nešildomaj kamaroj ir užaugom pripratę prie šalto vandens.

Pasidalinkite savo kelione kunigystės link, kaip pajutote pašaukimą į kunigystę?

Sunku pasakyti, vienas Dievas težino. Sekmadieniais tėveliai vedavosi mane į Salų bažnytelę. Ji medinė, nuostabaus grožio. Man labai patiko altorius, pamaldos, liturgija, kunigo apdarai, spalvos, taip pat vargonų garsas ir giedojimas. Visa tai kažkaip traukė. Pamenu klebonams keičiantis, mes mokiniai labai liūdėjom išvykstančiojo, net verkėm. Bet atvažiavo kitas, jaunesnis, kuris mane ir dar du jaunuolius iš ketvirto skyriaus pasikvietė šv. Mišioms patarnauti. Kas sekmadienį bėgdavau bažnyčion. Kartą patarnaujant mišpa-ruose, kunigas jėzuitas A. Simanaitis pamokė, kad reikia

melstis rankas gražiai sudėjus, suglaudus delnus. Nuo tada melddamasis taip ir sudėdavau rankas. O senatvėj jos jau nebelabai glaudžias.

Pašaukimo pradžia ten užsimezgė. Pamenu, kartą parėjom iš bažnyčios, namuose svečių buvo suvažiavę. Viena teta užklausė kuo aš būsiu. Atsakiau, kad kunigu.

Vienu metu norėjau būti ir karininku, bet pagalvoju, kad juo gali būti kiekvienas, o kunigu kiekvienas nebus, reikia Dievo pašaukimo. Ir jei yra toks balsas, tai reikia siekti kunigystės. Šiandien dėkoju Dievui, kad tą balsą išgirdau ir juo sekiau.

Jūsų laikų ir šiandieninė seminarija: ar labai skiriasi?

Kaip naktis nuo dienos. Neįsivaizduojamai viskas pasikeitė. Mokiasiu Kauno kunigų seminarijoje 1950-1954. Žinoma, laikas kai mes augom buvo visai kitoks: nei radijo, nei televizijos, tik darbas laukuos. Bet daug daugiau sutarimo ir bendrumo tarp žmonių buvo. Kaimo gyvenimas užgrūdino mane paprastoms sąlygoms. Todėl ir seminarijoj nebuvo sunku, kas savaitę buvo paskiriami patarnautojai - vandens nešėjai, krosnių kūrėjai. Prausdavomės šaltu vandeniu, gyvenom susispaudę: 36-iesie viename kambaryje, kitame – 18-a, Lovos - dviejų aukštų, kaip kareivinėse. Tik vyresni gyveno jau po keturis mažesniuose kambariuose.

Seminarijos profesūra buvo labai stipri, gerai išsimokslinę, pakaustyti žmonės. Įdomiai ir savus dalykus dėstė. Vadovėlių beveik nebuvo, rašydavomės viską ranka. Vieną kitą vadovėlį kur nugvelbdavome: dogminės ar moralinės dar buvo galima gauti. Tačiau kol mes mokėmės, beveik visi profesoriai buvo suimti. Naktimis saugumas darydavo patikrinimus, išsivesdavo vieną kitą, grįždavo ne visi. Nors įtampos ir nejautėm, žinoma nuliūsdavom, jei kokį dėstytoją ar klieriką suimdavo, bet prie tokių reiškiniių jau buvom pripratę. Nepaisant to, seminariją atsimenu kaip labai šviesų laikotarpi. Buvome idealistai, pasišventę kunigystės siekimui.

Žvelgiant į šiandienos seminariją, nelabai ką galiu pasakyti, nes neteko joje mokyti. Bet iš išorės atrodo kaip rūmai. Ir vanduo šiltas, ir patalpų daug, nepalyginti su anais laikais. Po tokios seminarijos turbūt nesinorės kaime kunigauti. O norėtūsi, kad kandidatai būtų tokie idealistai, kaip anais laikais buvo. Kad suprastų, jog kunigystei ryžtamasi dėl žmonių išganymo.

Kuriomis parapijomis Dievo Apvaizda pavedė rūpintis Jums tapus kunigu?

Tai lėmė mano liga. Antraisiais seminarijos metais sunkiai susirgau plaučių liga, vos likau gyvas. Vis atkrisdavau kelis metus iš naujo. Profesūra sprendė ar neatleisti manęs iš seminarijos dėl sveikatos. Ačiū Dievui neišmetė: draugai užtarė, gydytojai vilties davė, tai išsilaikiau. Išventinti mane kunigu vyskupui K. Paltarokui teko metais anksčiau (1954 –ųjų rugsėjo 12-ą), nes valdžia sumažino seminaristų skaičių. Po šventimų gavau paskyrimą į nuostabią vietą – Palūšę: graži sena medinė bažnytėlė, pušynas, ežeras... Prakunigavęs ten penketą metų atsigavau. Važinėdavau dviračiu per kaimus, rašydavau pamokslus. Kun. J. Steponavičių konseknavus vyskupu, 1960 – aisiais trumpam buvau perkeltas į Dūkštą, kur tebuvo tik 8 mėnesius, bet kalėdodamas visus su dviračiu apvažiavau. Kitąmet valdžia parodė savo nagus bei ragus ir J. Steponavičių ištrėmė, o mane nukėlė į Dubičius – kraštą be kelių, apsuptą balomis ir smėliu. Kaip dykumoje, tik pėsčias gali beneit kur, todėl įsigijau motociklą. Dubičiuose labai geri žmonės. Kadangi kunigų tuo metu jau buvo negausiai, darbo turėjau labai daug: važinėjau po Baltarusiją pas ligonius, taip pat į aplinkinius atlaisdus nuvykdavau. Sekmadieniais į bažnyčią sueidavo daug žmonių, o atlaidų metu - net nebūdavo įmanoma į ją įeiti, tekdavo per langą į zakristiją lipti.

Nuo 1968–ųjų darbavau Vilniaus šv. Mikalojaus bažnyčioje. Buvo labai liūdna palikti Dubičius - nieko taip negailėjau, kaip Dubičių. O mieste iš karto sveikata suprastėjo. Šalia bažnyčios veikė kūrenama anglimis skalbykla, tad po mėnesio sunkiai susirgau, bet vėliau kažkaip pripratau. Šv. Mikalojaus bažnyčia buvo gausiai lankoma, visad pilnutėlė, skirta

Vilniaus lietuviams. Džiaugiuosi, kad man kunigaujant ten iš ministrantų išaugo apie 15 kunigų. Rodos nieko ir neprisidėjau, nieko ypatingo nenuveikiau, bet Dievas juos pašaukė.

Gal atsimenate konseknavimo vyskupu iškilmes?

Iškilmės vyko turbūt kaip ir visur. Baisiausia buvo, kai pranešė, kad esu išrinktas, kad esu paskirtas vyskupu. Maniau, kad pasaulis griūva, buvau nusigandęs. Bet atlikau savaitės rekolekcijas ir 1991-ųjų gegužės 19 d. per Sekmines vyskupas V. Sladkevičius išventino mane kartu su kun. S. Tamkevičiumi. Taip ir buvau įstatytas į vėžes, ką padarysi...

Papasakokite kokį darbą dirbate dabar? Kokia Jūsų dienvakė?

Rytą atsikeliu, vakare atsigulu. Dienos metu laiko visai neturiu. Pavalgyt pusvalandžiui ištrunku. Vis interesantus priiminėju, taip pat visokių raštų ir bylų begalės. O dar telefonas nuolat skamba. Labai skauda širdį dėl gausių skyrybų, nėra vilties užbaigti tų bylų. Žmonės nebesugeba susituokę jausti atsakomybės vienas už kitą. Tai labai liūdina. Ir sugaišinama daug laiko. Jau sulaukus 75-erių reikia atsisakyti nuo darbų, o man štai 80-imt ir dar nepaleidžia. Mažas būdamas vis galvodavau ar sulauksiu 2000-ųjų. Įsivaizduodavau, kiek man čia bus metų, maniau, kad tai beveik neįmanoma. Bet va, ačiū Dievui, nors ir didelės ligos buvo užpuolusios, bet sulaukiau ne tik 2000-ųjų, tačiau ir viršaus. Matyt užsigrūdino organizmas. Ir dar visai gerai jaučiuosi. Dievas visur vedė, saugojo, ir dabar dar globoja ir stiprina. Turiu už ką dėkoti Dievo Apvaizdai.

„Teesie” redakcija

METAI SU ŠV. PAULIUMI

Klierikas Arūnas Kalpakovas IV k.

Dievo Žodis yra gyvas, veiksmingas, aštresnis už bet kokį dviašmenį kalaviją. (Žyd 4,12)

Apie Gyvąjį Dievo Žodį

Aš atsiverčiau skaitydamas vieną krikščionišką knygelę. Joje buvo komentuojamas kalno pamokslas – *Dievo Žodis*. Tuomet patyriaus, išgyvenau gyvą Dievo prisilietimą, viltį, troškimą gilintis, labiau pažinti. Šis *Žodžio* prisilietimas mane patraukė, atvertė, uždegė, leido suprasti, jog tai tiesa, tikri dalykai.

Nuo to laiko praėjo aštuoneri metai. Iš dabarties perspektyvos, kiek dabar suvokiu ir kiek esu *Jėzaus Kristaus* pagautas, noriu pasidalinti kaip veiksmingai *Dievo Žodis* veikė ir veikia mano gyvenime.

Dar nepriėjęs Pirmos Komunijos nusipirkau *Šventąjį Raštą* ir skaičiau *Jį* visą nuo pradžių. Keistokas tuomet man jis pasirodė. Daug ko nesupratau ir apskritai nepatiko, neprakalbo. Tiesa, himną Meilei iš 1Kor 13 išmokau atmintinai, bet buvo man per stipru. Labai jau didelis kontrastas tarp mano gyvenimo ir čia aprašytos tikrovės. Tada ėmiausi skaityti šventųjų gyvenimų aprašymus, ir įvairias dvasines knygas.

Naujai su *Šventuoju Raštu* susitikau, kai ruošiausi Sutvirtinimo Sakramentui. Čia vėl naujai užkabino ir daugiau prakalbo. Dar labiau patraukė maldos grupėje, kurioje pagal tam tikrą programą su *Dievo Žodžiu* susitikdavau kiekvieną dieną. Įpratau užrašyti maldos su *Šventuoju Raštu* išvalgas. *Šventasis Raštas* tapo

kasdiene knyga. Propedeutiniame kurse, per dvasingumo paskaitas, sužinojau apie Ignacišką mąstymo metodą, kai į maldą įtraukiama vaizduotė ir visos juslės. Šitaip mąstyti man nepavyko, rytais būdavo sunkoka, norėjosi dar pamiegoti. *Šventujo Rašto* įvado paskaitose pamačiau, jog dažnai primityviai ir klaidingai suprantu Dievo Žodį. Dabar, po šitiekos metų tikėjimo, maldos ir studijų gyvenimo *Dievo Žodis* vėl naujai atgyja, pagauna, patraukia ir “veža”. Vis labiau apsireiškia, atsiskleidžia, įtraukia į savo *Slėpinį*. Į mąstymo maldą jau įtraukia vaizduotę ir pojūčius. Brevijoriaus psalmės dažnai gyvai maitina, atgaivina, sustiprina, paliečia ir gydo.

Dabar galiu liudyti: *Dievo Žodis yra gyvas, veiksmingas, aštresnis už bet kokį dviašmenį kalaviją*. Jis persmelkia, perkeičia visą asmenį, atnaujina iš vidaus. Kalba, ragina įsileisti *Jį* į kasdienybę, kad šis *Gyvas Žodis* būtų svarbiausias kiekvienos dienos Asmuo. Jis gyvas Bažnyčioje, šventuosiuose. Jis persmelkia ir perkeičia gyvenimus, praeitį ir dabartį, kultūras ir visą istoriją, bei veda į nesibaigiančią, palaimintą ateitį, kur klausysimės Jo visą Amžinybę.

PAKELIUI Į ŠVENTŲJŲ GARBE...

Klierikas Tomas Paliukėnas III k.

Apie arkivyskupą Teofiliją Matulionį...

Lietuvos rytuose, aštuoniolika kilometrų nuo Molėtų, glūdi nuostabus miestelis Alanta. Jį supa keletas ežerų, teka upelis Virinta, gaubia miškai bei kalvos. Šis kraštas man mielas, nes yra mano gimtinė. Bet taip pat jis padovanojo Lietuvai kilnią asmenybę – arkivyskupą Teofiliją Matulionį.

Teofilijus Matulionis gimė 1836 m. birželio 22 d. Kukoriškio vieniemyje, Jurgio Matulionio ir Onos Juočepytės šeimoje, kurioje be Teofilijaus augo dar du broliai – Jonas ir Juozas. Gimdydama ketvirtąjį vaiką motina mirė. Likęs našliu su trimis berniukais, Teofilijaus tėtis netrukus vedė antrą kartą ir susilaukė dar septynių vaikų. Teofilijui augant trūko motiniškos šilumos, todėl ilgesnį dalį praleisdavo pas savo močiutę. Būsimasis vyskupas būdamas dar mažas labai troško mokytis. Pirmąją knygėlę apie kun. Jono Bosko gyvenimą, gavo iš mokytojo Pakalnio. Jaunajam Teofilijui kun. Bosko asmenybė paliko gilų įspūdį. Teofilijaus tėtis pastebėjo sūnaus žingeidumą, todėl stengėsi išleisti jį į mokslus.

Sulaukęs aštuoniolikos metų, jaunuolis pasiryžta stoti į Kunigų seminariją. Tuo laikotarpiu stojant į Kunigų seminariją, reikėjo gauti valsciaus gyventojų pritarimą. 1892 m. rudenį Teofilijus įstojo į Petrapilio Kunigų seminarijos pirmąjį kursą. Pirmuosius mokslo metus jaunasis klierikėlis sėkmingai užbaigia. Gauna pažymėjimą, kad keliamas į antrąjį kursą, bet studijuoti toliau atsisako, nes susilpnėja sveikata ir jaučia, kad neturi pašaukimo. Aišku, Teofilijaus manymas, kad neturi pašaukimo buvo klaidingas, nes užbaigęs gimnaziją ir gavęs atestatą vėl stoja į seminariją. 1899 m. gegužės 27 d. Teofilijus iššventinamas diakonu. Sušlubavus sveikatai dvasinė vyresnybė paskubėjo suteikti ir kunigystės šventimus.

1900 m. kovo 4 d. per šv. Kazimiero iškilnę Teofilijus Matulionis tampa kunigu.

Po kelių mėnesių paskiriamas Latgaloje Varaklianų parapijos vikaru, kiek vėliau – Bikavos parapijos klebonu. Klebonavimo metu, kun. Teofilijus susiduria su įvairiausiais nesklandumais, pvz. už mišrios santuokos kūdikio pakrikštijimą Rezeknės apskrities teismo nubaustas 50 rublių. Po šio įvykio buvo atleistas iš pareigų. Prabėgus aštuoneriems metams paskiriamas Švč. Jėzaus Širdies už Nevos Vartų parapijos klebonu. Šioje parapijoje dirbti sekėsi puikiai. Teofilijus Matulionis lankydamas savo parapijiečius – turtingus, vargšus, uoliuosius ir apsileidėlius, sergančius, psichinius ligonius – susilaukė ne tik savo parapijiečių, bet ir kitų apylinkių žmonių pagarbos. Štai keletas pavyzdžių, atskleidžiančių klebono Matulionio rūpestingumą. Vienos parapijietės liudijimu, jai dar visai jaunutei atvykus į Petrapilį ieškoti darbo, Teofilijus susirūpino jos saugumu nedorbių pilname mieste. Jis pareikalavo, kad ši sugrįžtų pas tėvą. Jau subrendusi moteris dėkojo kun. Matulioniui, kad jo patarimo dėka išlaikė tikėjimą ir neiškrypo iš dorą kelio. Kitas gražus Teofilijaus bruožas – išlaikyti tikinčiųjų tarpusavio vienybę. Už Nevos Vartų Švč. Jėzaus Širdies parapiją sudarė trijų tauty-

bių gyventojai: lietuviai, lenkai ir latviai. Nors lenkų toje parapijoje buvo daugiau, klebonas kiekvienai grupei laikydavo pridedamąsias pamaldas jų kalba.

Teofilijaus Matulionio dorybės labiausiai atsiskleidžia politiškai neramiose sąlygose. 1923 m. kovo 25 d. jis kartu su kitais kunigais bei vyskupu J. Cieplaku Sovietų okupacinės valdžios kviečiamas į teismą Maskvoje. Visi kaltinamieji prisipažino, kad suaugusius ir vaikus mokė tikėjimo tiesų, aukodavo šv. Mišias, nors žinojo, kad tai sovietų valdžios yra uždrausta. Kun. Teofilijų Matulionį nuteisia trejiems metams. Kalėdamas Maskvoje, sutinka keletą kunigų. Teofilijus stengiasi, kad būtų išleistas ankščiau iš kalėjimo negu yra nustatytas terminas. Šio kunigo likimu taip pat rūpinasi ir brangūs parapijiečiai, jie nori, kad kuo greičiau klebonas būtų paleistas ir rūpintųsi jų sielovada. Išbuvęs dvejus metus ir penkiolika dienų Maskvos kalėjimuose, Teofilijus paleidžiamas į laivę. Netrukus sugrįžo į seną vietą – Švč. Jėzaus Širdies bažnyčią.

1929 m. gruodžio 8 d. Teofilijus Matulionis buvo nominuotas vyskupu sufraganu (padėjėju). Šis vyskupo konsekravimas vyko slapta, dalyvaujant vyskupui A. Maleckiui, teikusiam šventimus bei dviems liudytojams. Apie vyskupo Teofilijaus konsekraciją nežinojo nei Sovietų valdžia, nei kunigai.

Vyskupas Teofilijus pasižymėjo ištikimybe kunigams, draugams, bičiuliams. Saugumo organai stengėsi jį užverbuoti, visokias būdais padaryti savo agentu. Tačiau šiam spaudimui vyskupas nepasidavė. Jo atsisakymas bendradarbiauti susilaukė rimtų pasekmių - Teofilijus Matulionis suimamas antrą kartą. Su vyskupu elgiamasi žiauriai: tardymai naktimis, neleid-

vo pailsėti ir dieną. Galiausiai be teismo priimtas sprendimas vyskupą išstremti dešimčiai metų į Solovkų salas, kur vyskupo Teofilijaus laukė sunkus darbas nepakeliamomis sąlygomis. Kasdieną reikėdavo nugrįžti 50 metrų kelio: prikirsti šakų, jas pakloti ir apiberti žemėmis, kurių miške labai sunku prikasti. Kadangi sekmadienis buvo nešvenčiamas, o oficiali poilsio diena – penktadienis, kunigai slapta švėsdavo sekmadienius. Be to, jie keldavosi naktį sutartu laiku, po kelis ar grupelėmis ir aukodavo šv. Mišias, be altoriaus ir be liturginių reikmenų. Dvasininkai nepamiršdavo ir esančių žmonių, jiems suteikdavo dvasinės paguodos. Po kurio laiko vyskupas Teofilijus buvo perkeltas į Leningrado kalėjimą. Čia gyvenimo sąlygos bei darbas buvo daug sunkesni negu prieš tai. Kiekvieną dieną reikėdavo tempti medžius iš pelkių bei ant pečių gabenti iš miško žemes. Jeigu nenudirbdavo nustatytos kvotos, vakare negaudavo riekelės duonos. Vėliau Teofilijui teko vandens atplukdytus rąstus vilkti iš jūros į krantą ir tempti tris kilometrus. Toks darbas suluošino vyskupui sveikatą. Jam buvo duotas lengvesnis darbas – tvarkyti kalinių gyvenamąjį baraką.

Be sunkaus darbo, vyskupui lageryje teko ir moralinė našta - iškesti visus tardymus. Jo gerumas palaužė tardytojo širdį, kuris net atnešė pasistiprinimui sumuštinį. Šis įvykis taip pat palietė ir Matulionio širdį.

Nuostabus Teofiliaus Matulionio nuolankumo, klusnumo bei nusižeminimo pavyzdys, pasireiškė pasitaikius galimybei sugrįžti iš lagerių į Lietuvą. Sugrįžtančių Latvijos pasienio Indros stotyje laukė Kauno arkivyskupo metropolito delegatas, Rygos vyskupo padėjėjas ir Rygos kunigų seminarijos inspektorius. Atvykėliai su ašaromis bučiavo gimtąją žemelę. Netrukus buvo patikrinti jų dokumentai. Teofilius Matulionis buvo paklaustas ar yra vyskupas, kada ir kieno konsekruotas. Gavus teigiamą atsakymą, jam buvo uždėta ant galvos pįjusė. Visi buvo nustebę, nes niekas, išskyrus liudininkus nežinojo, kad jis yra vyskupas. Teofilius visą laiką sugebėjo išsaugoti vyskupišką orumą.

1943 gegužės 21 d. Teofilius Matulionis tampa antruoju Kaišiadorių vyskupu. Ganytojas stengiasi kunigams ir pasauliečiams įskiepyti ypatingą meilę Dievui ir tautai. Ragina bažnyčiose rengti birželines pamaldas, iškilmingai minėti Švč. Jėzaus Širdies šventę bei pirmuosius mėnesio penktadienius. Tikintiesiems nuolat pabrėžia Santuokos sakramento svarbą. Kunigus paveda rūpintis tautos blaivybe, jaunimo mokymu tikėjimo tiesų. Kunigai raginami visuomet, kas beatsitiktų, likti su savo žmonėmis. Vyskupas stengiasi nuolat rašyti ganytojiškus laiškus savo tikintiesiems, net ir tada, kai į šalį įsiveržia vokiečiai, vėliau - Raudonoji armija. Žmones raginami nepaliaujamai melsti Dievą ir saugoti savo tikėjimą.

1947 lapkričio 9d. vyskupas nuteisiamas trečią kartą, šįsyk - septyniems metams į Oršą. Teofilius ir kiti vyskupai buvo kaltinami dėl ganytojiško laiško tikintiesiems. Anot kaltinimo, šis laiškas yra antitarybinis ir net provokacinis, raginantis žmones

laikyti ginklus bažnyčiose. Tardymas buvo išties žiaurus. Kalinius mušdavo beržinėmis lazdomis tol, kol jos sutrupėdavo. Į visus tardymus vyskupas eidavo su sutana ir kamža. Nors už tai

Teofiliumi teko dar daugiau kentėti, tačiau jis Dievo neatsižadėjo ir liudijo savo priklausomybę Jam. Šios tremties metu vyskupui ypatingai sušlubavo sveikata, nes tik vieną valandą per parą galėjo išeiti į lauką pasivaikščioti. Pasibaigus tremčiai, Teofilius Matulionis buvo išsiųstas į invalidų namus Mordovijoje. Visi buvo nustebę, kai vyskupas kelis mėnesius pasirgęs, išėjo iš ligoninės gyvas ir pasitaisęs.

Po devynerių metų ganytojas atvyksta į Vilnių. Pirmiausia atvykęs meldėsi Aušros Vartuose dėkodamas Marijai už galimybę sugrįžti į gimtąją šalį.

Kaip naują palankumo ženklą už pagirtiną tvirtumą tiek metų einant ganytojo pareigas Šventoje Bažnyčioje, Šventasis Tėvas suteikia Teofiliumi arkivyskupo titulą (asmeninį).

Šių dienų pasaulis iš ties viliojantis. Kiekvienam žmogui suteikiamos įvairiausios galimybės.

Kiekvieną dieną atsirandančios vis naujesnės technologijos, žmogų verčia gyventi greitu ritmu, kuris ne visuomet teigiamas. Nuolatinis „bėgimas“, tuštybių vaikymasis, išbalansuoja asmens vertybes. Arkivyskupas Teofilius Matulionis man yra gražus pamaldumo, nuolankumo, draugiškumo, linksmumo, ištvėringumo, stiprybės bei šventumo pavyzdys. Šios Teofiliaus dorybės suteikia stiprybės, gyvenant šių dienų pasaulyje, eiti link kunigystės bei liudyti savo tikėjimą žmonėms. Meldžiu Viešpaties, kad Teofilius Matulionis būtų iškeltas į altoriaus garbę ir per jį kuo daugiau žmonių patirtų reikalingų malonių. Kad visi tikintieji, prašydami užtariamo, galėtų tarti: Šventasis Teofiliumi Matulioni – melski už mus!

mu, kuris ne visuomet teigiamas. Nuolatinis „bėgimas“, tuštybių vaikymasis, išbalansuoja asmens vertybes. Arkivyskupas Teofilius Matulionis man yra gražus pamaldumo, nuolankumo, draugiškumo, linksmumo, ištvėringumo, stiprybės bei šventumo pavyzdys. Šios Teofiliaus dorybės suteikia stiprybės, gyvenant šių dienų pasaulyje, eiti link kunigystės bei liudyti savo tikėjimą žmonėms. Meldžiu Viešpaties, kad Teofilius Matulionis būtų iškeltas į altoriaus garbę ir per jį kuo daugiau žmonių patirtų reikalingų malonių. Kad visi tikintieji, prašydami užtariamo, galėtų tarti: Šventasis Teofiliumi Matulioni – melski už mus!

SANKIRTOS

Klierikas Mozė Mitkevičius IV k.

Rinkime geriausią arba netinkamas valdyti...

Visai neseniai per Lietuvą nuvilnijo rinkimų banga. Rinkome naują valdžią, sudėdami naujas viltis į naujus arba senus seimo narius, jau iš anksčiau pelniusius pasitikėjimą ir dar nenuvylusius. Pirmiausia pabrėšiu, jog save laikau sąmoningu Lietuvos piliečiu ir todėl rinkimai man ne tik teisė, kuria ne visi piliečiai naudojasi, bet taip pat ir pareiga, kurios daug kas nesuvokia. Tad išankstinis pesimizmas ir abejingumas rinkimams man nesuprantamas. O šiuo straipsneliu norisi pažvelgti į asmenis, kuriuos renkame, kuriais pasitikime. Nekalbėsiu apie konkrečius seimo narius, juolab, kad rinkimų agitacijos laikas jau išėikvotas. Tačiau apskritai, ką mes manome apie tinkančius valdyti asmenis, kokius reikalavimus jiems keliamo, kokiu pagrindu ir ar pagrįstai juos renkame...

Prieš rinkimus pasipila įvairiausių reklaminių lankstinukų apie būsimų seimūnų „dorybes“, jų išvalgumą, aukštą išsilavinimą, didžią patirtį. Partijos pristato savo siekius ir vertybių skales, pateikia vienokiais ar kitokiais prioritetais grįstas programas. O

kur dar prisistatymai per televizijos bei radijo laidas, pirmieji laikraščių puslapiai ir stendai gatvėse. Galiausiai įvairios akcijos ir t.t. Visa tai daroma siekiant atkreipti žmonių dėmesį, paveikti jų atmintį ir išsikvototi taip brangų rinkėjo balsą. Net ir rimtai į visa tai pažvelgus, vargiai ar rinkėjo jėgoms yra susipažinti su visa siūloma informacijos jūra ir joje atsirinkti kur

ir kokia žuvelė plaukia. Partijų kasmet vis daugėja, tinkamų asmenų valdyti vis gausėja. Visgi atrodo rinkimų mechanizmas Lietuvoje puikiai veikia, ir galiausiai pasiekia savo tikslą – atsižoja daugybę norinčių ir galinčių vadovauti, sutelkdama saujelę išrinktųjų. Taigi šiandien ir mes turime naują valdžią. Be kurios negalėtume išsipildyti ir tapti pilnais žmonėmis. Apie tai kalba ir socialinis Bažnyčios mokymas, kuris valdžią vertina kaip Dievo žmogui norėtą ir duotą, kaip atitinkančią jo prigimtį. Todėl sąmoningai visuomenei ji yra būtina ir tai neinvestuojama.

Svarbiausia seimo nario savybė yra jam deleguota galia leisti įstatymus, kuriems paklūsta visi rinkėjai, žinoma ir patys seimo nariai. Įstatymai, it lakmuso popierėliai, parodo kokią valdžią išsirinkome. Jei tik įstatymai neprotingi ar šališki, tuoj priekaištingai žvelgiame į savo valdžią ir atvirksčiai – geri įstatymai savaime byloja apie seimo narių išmintį. Tačiau kaip žinoti kokiam vežime teks važiuoti ir kieno dainą teks dainuoti? Žinoma, esti ir teisinės apsaugos mechanizmų, tačiau iš esmės, jau prieš rinkimus labai atidžiai stebime būsimus kandidatus, keliame jiems aukštus reikalavimus. Nes jiems bus pavestas ir mūsų tobulėjimo arba degradavimo sąlygų kūrimas.

Pažvelgus į seimą, pamatysime, kad ten esantys asmenys yra tinkami savo darbui. Būtent tinkami. Visai be ironijos. Tokius mes renkame, tokių reikalaujame ir tikrai pasipiktintumėm, jei pastebėtumėm bent vieną netinkantį eiti tokių atsakingų pareigų. Jie tinkami pirmiausiai dėl to, kad atitinka įstatymo keliamus reikalavimus (amžiaus, veiksnio, pilietiško, politiško ir pan.) ir dėl to, kad teisėtai tautos išrinkti (per visuotinius ir slaptus rinkimus), jos deleguoti. Be to jie veikia nesavanaudiškais tikslais, dirba kiekvieno tautiečio labui, bei visų bendrajam gėriui. Taigi, yra sąžiningi ir dori bei moralūs. Be to, dauguma seimo narių turi aukštuosius išsilavinimus, todėl yra tam tikrų sričių specialistai ir gali kompetentingai spręsti jiems patikėtus klausimus. Seimo nariais balotiruojasi asmenys, pirmiausiai ir patys manantys, kad tam yra tinkami ir tikintys, kad gali ir turi vadovauti, siekiant geresnės ateities ir progreso. Seimą, sudaro protingi žmonės, keliantys pasitikėjimą ne tik mums, rinkėjams, bet ir kitų valstybių atsakingiesiems, jų bendradarbiavimo rezultatas - ratifikuotos tarptautinės sutartys, kurių pagrindu įgyjamos tam tikros teisės ir pareigos valstybėms ir jų piliečiams.

Iš esmės kandidatas į seimo narius turi būti tik tam tinkamas asmuo. Visom prasmėm.

Visgi su šia nuomone sutinka ne visi. Ir kai kurie labai teisūs. Mano dėmesį patraukė Gilberto Chestertono knyga „Ortodoksija“, kurioje autorius labai gražiai atskleidžia krikščionišką valdovo interpretaciją: „Nepaprastai, visiškai nekrikščioniška galėtume pavadinti (...) idėją: esą, valdyti turėtų tas, kuris jaučia galįs tai daryti. Visa kita, kas norite, gali būti krikščioniška; tačiau tai tikra pagonybė. Jei mūsų tikėjimas apskritai komentuoja valdymą, jo komentaras būtų toks: kad valdyti turi tas, kuris nemano galįs tai daryti. (...) Jei didysis krikščionybės paradoksas turi prasmę, tai štai ką jis reiškia: turime paimti karūną ir leisti klajoti po žemės dykumas ir tamsiausius jos užkaborius, kol rasime tą vienintelį žmogų, kuris jaučiasi netinkamas ją užsidėti. (...) Turime vainikuoti karaliumi ne ypatingą žmogų, kuris žino galįs valdyti. Veikiau

turime vainikuoti daug ypatingesnį žmogų, žinantį, jog to negali“.

Gal todėl mes taip dažnai nusiviliame savo išrinktaisiais, nes tokie tinkami tam darbui buvo ir tokiais jautėsi. Gal todėl dideli pažadai neįgyvendinami ir lieka pažadais. Gal iš tiesų renkame ne tuos asmenis, be reikalo žvelgiame į protinguosius ir galinguosius. Pabandykime išivaizduoti Chestertono pasiūlytą interpretaciją ir pažvelkime į ją atitinkančius pavyzdžius. Prieš akis iškyla išrinktosios tautos karalius Dovydas, dykumos piemuo su arfa. Per didelę karūną jam buvo uždėta, per didelis apsiaustas užvilktas, bet šiandien nieks neabejoja, jog jis vienas didžiausių pasaulyje buvusių valdovų. Kitas, labiau su Lietuva sietinas pavyzdys – Šv. Kazimieras. Ligotas jaunikaitis stumdomas politinių jėgų, visiškai netinkamas karvedžio nei karaliaus pareigybei, galiausiai nusiėmęs karūną, kad pagarbintų Mergelę Mariją ir Dievo Sūnų, atskleidė karališką šventumą. Atrodo, kad Dievas mėgsta apdovanoti netinkamus asmenis galia valdyti ir per juos, per silpnuosius apreiškia Savo valią ir didingus darbus. Krikščionybė išvelgia stiprybę ir jėgą silpnume. Ar ne toks buvo ir popiežius Jonas Paulius II? Silpnas ir ligos iškankintas vadovavo Bažnyčiai kaip priešingybė sveikam

ir galingam pasauliui. Apskritai ir apaštalų būrelis - paprasti kaimo vyrai, atitrūkę nuo valčių žvejai - vargu ar buvo tinkamas skelbti Kristaus mokslą, bet Dievo išsirinktas ir vedamas su kaupu atliko savo misiją. Pats Petras pasižymėjo valdovui netinkamu karštakošišku. Dar viena asmenybė - ark. Jurgis Matulaitis, kaulų ligos kankinamas, visai bandė išsikukti nuo vyskupo sosto kaip netinkamas ir nesugebiantis išlaviruoti kovų varginamame krašte, ir jau vien dėl to pripažintas tinkamu, šiandien esti palaimintasis ir šventumo pavyzdys. Žvelgiant į tuos pavyzdžius suvokiame, kad tik krikščionybėje įmanomas toks paradoksas, Chestertono žodžiais tariant, toks „misinis nuotykis, ypatingas pasitikėjimas tais, kurie netiki patys savimi“. Kad mūsų Seimą sudarytų tokia „neįgalijų“ kvota - utopiška ir nerealų, bet jei jame būtų bent vienas toks netinkantis...

Neišsiversiu be agitacijos, tegu ir negreit būsiantiems rinkimams. Gerai išžiūrėkime į kandidatus, galbūt pamatysime tą, kuris šio pasaulio akimis žiūrint pasirodys visiškai netinkamas tokiam darbui. Gal ateityje vertėtų balsuoti už jį? O gal visgi tokiu pagrindu išsirinkome ir šią valdžią? Bet kuriuo atveju, visuomet turime galimybę už ją melstis ir prašyti Dievą, kad suteiktų malonę mūsų ypatingiems, tinkamiems valdyti politikams, tapti ypatingesniais - žinančiais, jog tam jie visai netinka ir dėl to galinčius dirbti ne savo, bet Dievo darbus.

SEMINARIJOS KRONIKA

- 10-04 Ankstų šeštadienio rytą, kai seminarija dar saldžiai miegojo, klierikų atstovai išsmuko į paskutinąją grybų pjūtį Labanoro miškuose. Grybai tam buvo pasiruošę, tad kaip įmanydami susislapstė gūdziose giriose. Vis dėlto keletas voveraičių, iškišusių kepures pasmalsauti, ar jau praėjo pavojus, įkrito į krepšius.
- 10-04 Smagūs grybavimo ypatumai pratęsti vakare, kuomet bandyta nepasiklysti žydiškų papročių ir nuostatų labirintuose: po sėkmingo „apipjaustymo“ pirmojo kurso broliai „rabino“ akivaizdoje prisiekė laikytis visų taisyklių ir draudimų, o jų apipjaustymtėviai – sergėti, kad jaunieji tikėjimo išpažinėjai nenuklystų į kitas religijas.
- 10-06 Aštuntaisiais grįžimo į gimtinę metais gausiai atsikuriančią seminariją rėmęs kun. Vytautas Palubinskas iškeliavo į tikrąją Tėvynę, į susitikimą su Viešpačiu, kurio pašauktas ir nuolat gaivinamas 54 metus tarnavo įvairiakalbiams tikintiesiems Argentinoje, JAV ir Lietuvoje.
- 10-08 Sveikindami Kardinolą A. J. Bačkį su vyskupystės 20-mečiu, seminaristai susibūrė kurijoje, kur kartu su ganytoju meldėsi, dainavo ir, žinoma, vaišinosi bei vaišino arkivyskupą išlietu šokoladiniu medaliu – apdovanojimu už nenuilstančią tarnystę ir globą. Eminencija, besiruošiantis piligrimystei į Fatimą, žadėjo melstis už savo būsimus pagalbininkus ir netrukus pažadą išpildė, atsiųsdamas sveikinimą žemiškuoju paštu iš šventos vietos. Tikimės, jog adresatą pasieks ir jo maldos, gabenamos dangiškuoju paštu.
- 10-17-18 Apaštalo ir evangelisto Luko šventėje mūsų seminaristai tarptautiniame futbolo turnyre Rygoje išplėšė absoliučią pergalę, aplenkdami ne vien šeimininkus latvius, bet ir amžinus konkurentus kauriečius bei telšiečius. Galbūt nuo šiol seminarijos globėju reikėtų paskelbti šv. Luką?
- 10-21 Prieš pora metų anuomečiam homiletikos dėstytojui išvykus studijuoti į Romą, buvome galutinai bepuolą į depresiją, nes seminarijoje teliko tik vienas kunigas dėstytojas „su guzikais“. Būtinai reikėjo porininko. Dėkojame popiežiui Benediktui, kuris išgelbėjo situaciją ir pastoracinės teologijos dėstytoją, Kaišiadorių vyskupijos generalvikarą, teologijos daktarą kun. Algirdą Jurevičių paskyrė savo rūmų kapelionu, liaudiškai tariant, monsinjoru.
- 10-24 Savo 80-metį seminarijos bendruomenės apsuptyje šventė vysk. Juozas Tunaitis, prisipažinęs, jog pirmą kartą aukoja Mišias už save: pasiaukojęs sielovadai ir siųsdamas prašymus Dievop vien už kitus žmones, ganytojas niekuomet negalvojo apie save. Ekscelencija dalinosi mintimis apie liturgijos grožį ir laiką, visuomet tinkamą skelbti žodį, veikti, drausti ir raginti. Ganytojo gimtadienio puotai seminaristai iškepė medaus tortą su meniškai išraitytomis šokoladinėmis gėlėmis. Atrodo, seminarijoje netrukus bus galima atidaryti konditerijos dirbtuves ir eksportuoti produkciją jei ne į prekybos centrus, tai bent pristatant seminariją ar siunčiant kalėdines dovanėles kitoms *alma mater*.
- 10-30 Kelių dienų vizitacijai į gimtąsias parapijas bei trumpoms atostogoms pas brangius artimuosius išvykta iškart po paskaitų. Paskutinės pastarosios truko visą amžinybę...

Parengė metraštininkas klierikas Mykolas Sotničenka V k.

Redaktorius: Mozė Mitkevičius
Bendradarbis: Egidijus Tubelis
Fotografas: Robertas Moisevič

2008 – 2009 / 2 (45)

Mūsų adresas:

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija
Kalvarijų g. 325
LT – 08420 Vilnius
tel. (8 – 5) 279 62 77
www.seminarija.lt